

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje džětał
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. P.

• Sserbiske njedželske lopjeno. •

W Budyschinje, 23. septembra 1923.

Wudawa so kóždu sobotu w Smolerjez knihiciziscej a płaczi štwórtlětnje 200.— hr.

17. njedžela po swj. Trojizy.

Zap. skutki 17, 16 31.

Parwol w Athene. w měsje mudrosje. Ech: to je cžłowjet, to běšče to wulke hudanczko, s kotrymž so mudri sabjerachu a tola psches jene njepřichindžechu. Parwol jim tu prawu mudrosč přěduje. Wón ju nima ham se řebje, ale wón je tu wěrnosč wot teho nawuřny, kiž s njebjes na semju přichindže.

Wěra do Křysta nam sjewi, ščo je s cžłowjetom.

1. S wotkal je pschichot? S Božeje ruki.
2. Čzemu je cžłowjet na řwěcže? Bóha pytacž a namařacž.
3. Šdže wón dže? Psched Bože řudženje.

1. Ščt. 23—25. Parwol Athenskim praji: „Ja widžu, so wy we wschěch wězach jara pschibóřizy řeže.“ Woni nicžo njewjedžachu wo Bóhu; jich pschibohojó — wěchju cžłowjeske myřle wo Bóhu a tehodla tař hubjene a řhuduschke řaž cžłowjeske myřle.

Pschi tajke njestroschinosčzi pařl běchju potu bojosčje psched bóřstwom. Wo tym řwědczi tón wčřtař, kiž je řwječženy temu njesnajomnemu Bóhu. Tež tym Bóham řzedži řkuzicž, kotrychž njesnaja. Na to řloži řo Parwol: „Ja pschipowjedam wam teho řameho.“ Jenicžki Bóh je wam njesnajomny — tón jenicžki, jeho řyrbicže řesnacž, wón je řwět řezinik; wschitřo, řčtož je, je řkutř jeho rukow, plód jeho ducha. Wón njeje myřl a wotwobras cžłowjeka, ale cžłowjet je jeho myřl a řnamjo. Něřko je hudanczko wuhudane, s wotkal je cžłowjet pschichot: wot Bóha.

To je přědowanje, kiž je nam džerřa řiřčeje wážne. „Se Božeje ruki!“ Řajke mamy řa to dopořasmo? Wěřšče řacž mudri řwěta řa řwoju mudrosč, my mamy řesom Křysta.

Wón je wótřny dom a Wótza wohladař a jeho řnamjo, kiž běřče řacžmite, najjařniřcho na řebi nořřl, je řam wo řebi praji: „Ja řym wot Bóha“ a nam do pomjatká pschijněřl. Wy řkuschecže ř Bóhu, pschetož ř jeho ruki wy pschindžecže. S tym řař je nam tež

2. date, ř čzemu je cžłowjet na řwěcže? Bóha wytacž a namařacž.

Ščt. 26. 27. Wschitře dřebe nadatwř cžłowjeka nasad řtupja. Řař cžłowjet tónle nadatwř řapschinnjuje a dopjelnjuje, to wučřinja jeho řódnosč. Woboje, Bóha pytacž a namařacž, je nasch nadatwř, niz pytacž řamo, řčtož řchřchu niz jeno řa najwjetřchi nadatwř, ale tež řa najwjetřche řbože cžłowjeka wuda- wacž, pschetož wjetřche řbože by bylo, řacžny řóřto pytacž, řacž ř njcho řo napicž.

Šdže móřesč jeho pytacž a namařacž? Parwol praji: Řisto- rija wřř ř wobojemu wodži, pschetož wona řjewi mudru radu Bóžu, kotruž wón w ludowym řiwjenju řjewi. Tež gřichisřki lud wón do řwojeje rady wobřamřny, ale woni jeho njespóřnachu.

Ščt. 20. Tuž wona jo řama njesamóže, řewat řychu řo ludy řyrbjate psches řju ř Bóhu wodžicž dacž. řesuš řam prarř pucž pořasuje. řeho nam Bóh da, niz řo by wón Bóha nama- řacž řyrbjate; wón měřesche, řčtož my pytacž řyřbimy. Tuž móže wón řjewicž, tajke to cžłowjeske řiwjenje. Wón móže nam pra- jicž: Řola mje namařasch ty Bóha; ja řžu tebi řomřacž, Bóha namařacž. Šdž ty moje dla ř Wótzej pschindžesč, potom mařsch ty je; moje dla wón tebi džěcžaje prawo da. řotom řy dořřit, řčtož řyřbisch, wóje řiwjenje je řiwjenje ř Bóhom, napjelnjene

wot jeho mozy. Tuž pytajmy a namafajmy Boha pola Jesuša — a to čím bóle, dofelž wěmy

3. hdže my džemy? Wšed Bože řudjenje. Tak praši naša wěra. Šhrystuř je nam wopřimo wostajil, kaŕke dyrbi řiwjenje w Bořu byčž. Nětko dyrbiřny po nim čřinicž a řebi wot njeho pomhacž dacž, hacž budže wón řwět řudžicž.

Jeho řudjenje budže prawe, nicžo njebudže řo pšchemidžecž, ani mate ani wulke. Ludžo bychu rad to řudjenje přeli — tola podarmo. Wono wěřče pšchindže. Tuž džerž řo ř Jesuřej me pokucže a wěrje. Pokutu čřinicž, to řeka čželacž se řwójich řřechow řaž se řo palazeje řhěže; wěricž řeka — niz něřčto řa wěrne džeržecž, ale wot Jesuša řitwy byčž. Wonej řdžeržitej w řudženju a wěrne řejinitej: Š Božeje ruky, pšči Božeje ruzy, do Božeje ruky — to je řbóřny řtaw.

Jubilejny džej řnutschowneho miřionřtwa.

Řndženja řwječřachny w Budyřchine řlowny řwjedřen miřionřtwa mjes pohanami, dženkřa řpomina řo me wěřčch řřřřwjadch na řnutschowne miřionřtwa a na jeho najmóřniřčeho řařtu-pjerja Wichorna. Je nam tola porucžena dženkřa řollekta řa řlowny wubjerř řnutschowneho miřionřtwa ewangelřře řřřřwje w Němřřej. 75 řet je řo minyřo, řo bu Wichern w njeměřnyř řevoluzionaryř řetach řařdženeho řetřotta ře řbudžerjom a ře nowořařerjom tuteho řkutka řřčejřřianřře řuborče, kotřřž čže řym najřubjenřřim a najřřmanřřim a najbóře řuborče a pomozy potřebnym mjes nami tu domach řluřicž.

Ewangelřřa řřřřej je řižo w čřařu Luthera w řkutkach řřčejřřianřře řuborče džěwala, njech řež to njepřčřitanje wajeřranje ř njepřčřecželom wěř řu pšchede wěřčem řintřře a řej mořow řa druhe řřřřřwjanje řjerjeřč. W nufach 30 řetneje wójny je tuta řřčejřřianřřa řuborčž ř bliřřchemu, řiž je pomozy potřebny, wofebje řřřřwala; bē tu tola řřř, řiž řu pomozy potřebni, řelko. Pšchezo řařo wřřřřřřch muřojo, kotřřž ř dalřřchemu a wof-řččřřřřchemu řřřřřwjanju noweho nastorřa dachu niz jeno pšchē řřřřw, ale pšchē řřřřř, kotřřž dořonjachu. Tak řařoži w řečže 1695 August Hermann Franke w řalli řnary po nim n. řenowa-ny wřřřřw abo řřřřřřřřř. 1798 řečžowarře wulki wučerř řestalořži řa řařořenje wřřřřwa řa wocžehnjene w Burgdorřje w řchwizy. 60 řet dořho řřřřřwarře duchowny Oberlin řpo-řmořerřř řa řřřřřch a řubjenřch řwjejeje wofadny Steinthal me řřřřř. Oberlin řařoži řež přenju řchulu řa mate džěcži, kotřřejž n odžerřa bu jeho řřřřřřna džowřa Luisa Schepplerič. Tola řakke ř Wichernom narodži řo 1808 w řamburgu řon, kotřřehož ře řořřny řrawom řraweho nana řnutschowneho miřionřtwa mjenujemy. řako řandidata řařoži Wichern 1833 w řorn pola řamburga wulřowarřři dom, kotřřž řiřččže dženkřa dalřřo po řřřřř řwěcže řnary pod řjenom „Rauhes Haus“. W turyř řapocžřa řwjeje džělo na řanjerodžnyř džěcžach, bōřř řař tam muřow w turyř džěle wuwučowarře a ř tuteho doma je wuč-čřahnyř do řraja a luda řař řěřotř „bratr“ řa řpomozne džělo řnutschowneho miřionřtwa. 15 řet bē řař řřřřřřř, tu porodži řo řemu w řečže 1848 wulke dořčče řa řnutschowne miřionřtwa. We Wittenbergu bu „řřřřřny džej“, t. ř. řřřřřřřřř řařtu-pjerjom řřřřřřř wotdžeržany. Na turyř wřřřřř Wichern ř mořnej řečžu řa řnutschowne miřionřtwa a řamob řřřřř tu řobu wřřřřřčž „řentralny abo řlowny wubjerř řa řnutschowne miřionřtwa ewangelřře řřřřř w Němřřej“. řuton ma na-řatw, to řřř wulke džělo řřčejřřianřře řuborče řřřřřwacž. Š tuteho džěla wulřadžeja wěřč ře wřřřřř, w kotřřchž řo řřčejřřianřřa řuborčž řara a přozuje wō řřř, kotřřž řeřař pomozy

potřebni: řřřřř abo domy řa džěcži hacž do řeta, řchule řa mate džěcži, domy řa řolřow a řa řolřy, wřřřřř řa wocžehnjene, wulřowarřře domy, řospody ř domiřnje, řřřř řa wopřřřř, nje-řčēřře řchule, Bože řřřřř řa džěcži, towarřřřw mřodžerřow a mřodnyř řolřow.

řčřož Wichern ř nowa řařořř a wřřřřř, to je řo dale a dale wřřřřřřř. řež řōřře řu řo na turyř řolu řřčejřřianřře řuborče wřřřřřřřřř a pšchezo wjadz řa wjadz tuteho džěla na řo wřřř; je džě tola wřřřřa řōřře bōře pšchřřřřřna řřōřčnje, tuto džělo řwěřu a njepřōřnje wulřōřecž hacž wřřřřa wuřřřeho. řčřō njebř řež řnary řaře „řmilne řotřř“ abo „diakonřřř“. řena ř přenř řařřř řmilnyř řotřow bē Analiē Siebeking, džowřa řamburgřřeho řenarora, kotřřž w čřařu řřřřře řhōřery řhōřny řwěřu řladarře. řižo do řeta 1848 bē duchowny řřřř-ner w řečže 1836 řařořř džělo diakoniřřow w řaiferswerth, a dořho njetrarře ře, nara řiř wjadz řařřř „marčejnyř domow“ řa tute džowři řřčejřřianřře řuborče, řař řež w řřřřřřřřřř a w řřřř; nēřřle je řiř na 80 w Němřřej ř wulke řa řwěřnej řřř řotřow. A řčřō njebř dale řnary duchowneho ř Bodel-řchwingh, kotřřž Bethel řařoři?

Tute wěřelake pšchřřřř řřčejřřianřře řuborče ř bliřř-řchemu řamōřu to, řo wot řeta 1882 řem řež řřř řa řařōřřem řřřřř to řařřřře řhōřny, ř džělu njehmannyř a druhich.

Dženkřa řo nēřřle řwječři řobu 75 řetny jubilej řamneho Wichernoweho řřřřř. Najřěpje řōř pořřwječřim řařo pšchē řřř řuborče, kotřřž ř wřřřř wulřadžř, kotřřž řnary njemōže hacž řuborčž wopokřřwacž, dofelž řelko řuborče nary řot řeho, kotřřž řam je řa řuborčž, wot nary řeho řbōřniř Jesuša řřřř-řřřř.

řřřřřa řřřřř w Amerizy.

řařři čřitarjo řo dořomnja, řo nary řopjenřo řižo me nēřřto čřřřř w řřřřř w Amerizy řřřřř. řjedatw dořřřřř ř Ameriki, a to ř řeřařa, ř nowa řřř, ř kotřřehož čže-ny tu dženkřa to a řamne po řřřře řodacž. — řřřř nam to řřř řermann řařř, kotřřehož řoleřa je w Amerizy řo řole-řara, kotřřehož nan řař nēřřř ř Delnjere řřřřř do Ameriki wuč-čžē. řečžowarře řřřřř řu wotmōřwa na narařři nary řopjenřa, kotřřž řřřř tam w dalřřej Amerizy čřřř, dořřř pšchř-řřř řřřřř w Budyřchinej wō wjele bliřřčej řařřř a řřř-řřř, kotřřž nary řopjenřo, kotřřž tola řōřdu njedželu řař pšchē-čřelniřwe po řřčejřřianřřu řřřřř: „řomhary řōř!“ njēřřu řiřččē po řřčejřřianřřu do domu witali. Š dořom řo nam řež wotmōřwa na řřř, wot nary do Ameriki řōřřřř. . . . „Je mje to řara řwjeřelko, řo řřř wotmōřwy dořřř. W „řomhary řōř“ bēř čřřř, řo řo duchowni me řřřřř čžēřō ř čželnej řřř bēřřa. řōřřō nary řam maja řo tu w Amerizy nary duchowni řerje. řřřřř duchowni, kotřřž ř uniweryřř pšchřřř, dořřřřř 700 hacž 800 dollarow na řeto, řarřřř hacž do 1500 dollarow. řařř duchowny dořřřřř 900 dollarow a nary řež wučerřej wof-řaj po 900 dollarach. řjeje to řa wofadny řař řōřē, tute řjenjeř řwjeřčž, dofelž řo tu řwječřřř řřřř, řo njēřřu řnē řřřřř řla dořre. řa druhe wēřy — wofebje řa řnutschowne miřionřtwa — ma wofada řa řeto na 1000 dollarow řřřřř. řařř duchowny řa řo tu řřřř 900 dollarach řēpje hacž w řeřřē ř 1200-1500 dollarami na řeto. řeho wofadny nary řemū wjele řutřř, bēřřow, mjařa a wřčehō, řčřōž řařřōřa dawa, do domu, řo řebi njetrjeba řelko ř řēřř řupowacž. řa řebi řřřřř a wēm, — řeř řřřřřř je dořřřřřř řōřřřřřřř! — řo bychu řudžō-řam me řřřřř řōřř, bychu-ři to jenož čžřř, ř řōřřē řřřř.

duchownym psches naroda: je žita, kěrnetw. burry, jeji a druhich wězoto wjele nudy a staroscje wotwofacj. ... „Pšchetož wono je pschibluschnoscj kóždeho kšhesčjana, so bližcheniu pomhaja we wšchej czělnej nudy a potrjetje.“

Esersbzy rěčja tu jenož hiščeje stari ludžo a někotři mlodži, kotřiž so kěrbsčiny njehanibuja. Stari ludžo czitaja hiščeje kěrbski, mlodži i wjetšcha němšzy abo jendželšzy. Duchowni a wučerjo tu w Amerizy džělaja jara sa jendželške...

Naschi ludžo bydla tu jara daloko rósno a niž kěbi tał klisko kaž na wšach w Němškej. Tu ma kóždy ratať woi 100 hacž do 600 akrow — 1 akr je něhdže telko kaž 1 jutro. Kóždy farmať abo bur bydli na křowjich honach. Tuž bydla woni to daloko rósno. Mój křowod bydli poť jendželškeje mile wote mnje, — 1 jendželška mila něhdže 2½ kilometra. — Njepščiudžěš to jara i druhimi hromadže; njeje tež lóhko křonicj, i wotkal křu něhdy wupucžowali.“

To je sajimazeho wjele, wofšebje tež sa waičich ratarjow. Tola i njepopšhecžom njetrjebamy na jich po sta dollarach měrijene došhody hladacj, dyrbja woni tola tež i dollarami křupowacj a pšacžicj runje tať kaž my něhdy i hritowu, hdyž bē dollar runje 420 pj. S bolowicju a se žarowanjom pať czitajš, so tam sanjehaja macžernu rěč; ale wšchot, telko je jich to w Sakskej a Bruskej, tu, hdyž křu domoródní na kěrbskej semí, a sanjehaja tola macžernu rěč! S wješelenjom pať naš jašo napjelni, tať na křowjej zřkwi wšajaja, tať so sa nju, sa jeje duchownych, sa jeje štutki luboščeje, staraja, tať tam nimo zřkwincho detwanja, kotřč je tam runje kaž pola naš, kóždemu po tym, šchtož ma, wotměrijene, tež hiščeje dawaju a daruja dobrowólne dary. So tam na pucžach bjeje wšcheje próžy stoto njeiběraju, kaž so to někotřym wo Amerizy džije, to tež i tutych ryncžkow nascheho kěrbskeho pschecžela widžimy. W počje křowicho woblicža dyrbi tež tam ratať křowje polo wobdžělacj, a po wšchem šdacju husto wuhori tam horžota hona.

Jim pať, kiž tam w dalokej semí kěbi hiščeje waža a czesčja macžernu rěč kěrbskeje semje, pschitwolamy wutrobne „Pomhaj Bóh!“

Tón Knjes je moja nadžija!

Š l ó š : Šchtož czini Bóh, wšcho dobre je.

1. Tón Knjes je moja nadžija! — Wšcha moja móž a byl-noscj, — mój strowy wodych žiwjenja — je Boža wulka křmil-noscj! — Bóh se mnu je, mje lubuje. — Šdyž jenož mam ja Jeho, — dha njeboju so škeho.

2. Tón Knjes je moja nadžija! — Ššym živy i Jeho hnady. — Šchtož i Bohom tudy wuřywa, — žnjecž budže Jeho dary. — We pokucje, we modlitwi, — we lubošči Joh' křowu — so bližmy wšchědnje i Bohu.

3. Tón Knjes je moja nadžija — wšchě moje šny a lěta, — w nim so wjeřli wutroba, — Bóh knjes je žyloh' křwěta. — Wšchě staroscje a křaboscje — ja křadu do Joh' mozy, — nasch šchit je wo dnjo, w nozy. •

4. Tón Knjes je moja nadžija — hdyž šhabla wšcho tu w křwěče, — psches jeho Ššyna Šchrystuša, — křny my uřš Bože džěcži! — My poddanjo a herbojo — křny křaleštwu toh' wěcznoh' — wšchomóžnoh' Bóha křwjatoh'.

5. Tón Knjes je moja nadžija! — Bóh blisko je wšchem křudjom, — Joh' křwěrna, křmilnoscj, dobrota — naš wobdarwa tu wšchudjom. — Šmanuel, nasch štworicjel, — je šđeržet čžela, dusche, — Šom' porucž křowje pucže!

6. Tón Knjes je moja nadžija! — Šso džeržu Jeho křowa, — psches Šchrystuša je dobyta — nam prawdošcž pola Bóha. — Š Joh' prawdošcžu so wodžaju, — mam Šbóžniša w duschi, — dha wšcho mi i šbožu křuži.

7. Tón Knjes je moja nadžija — we žiwjenju a w křmjerčži, — i nim du do wěcznoh' žiwjenja, — czěscž, šhwalbu šam Šom' wěcznje. — We Šchrystušu, w Wumóžnišu, — nam Bóh da křowju hnadu, — tu wěcznu šbóžnoscj w njebj.

8. Tón Knjes je moja nadžija — w tej žuřobi na semí; — psches wěru du do widžjenja — we Božim křowjathm mjenji! — Ša nadžija nam ššchadža — we dowěrjenju i Bohu — mam duschu czichu, štrawu.

9. Tón Knjes je moja nadžija! — mój křród a šboža škala! — Joh' šhwalí moja wutroba; — mje šđerží Jeho hnada! — Wón je mój Bóh! Joh' džeržu so, — i nim do njebja ja pónđu — a wšchemu štemu wuřdu. J. W.

Zřkwe a štat.

Nabožinu w šchulach nješmědža dissidentow abo wučerjo, kotřiž i zřkwoje wustupichu, dawacj. Šacž dotal bē so štatowko, so tajžy wučerjo w nabožinje rostwucžowachu. To bē i poňnym prawom šacžucža štaršich a džěcži šranišo a jich rošhorik. Šehodla je šwjask ššhesčžijanskich štaršich dwóžy w ministerštwje wo tutej wězy jednal. Ministerštw je na to woišewilo, so so to nješmē štwacj. Šam, hdyž ma tajši wučer wšchě hodžiny joneje šchulškeje řjadownje šam, dyrbja w porjadnych hodžinach sa tydžer 2 hodžiny bncž, w kotřychž drusy na šakladže wěry wuřnacža džěcži ššhesčžijanskich štaršich w nabožinje rostwucžuja. —

Wo tym, hdy móža štaršchi křowje džěcži w šchuli sa naběžne rostwucžowanje šamotwicž a hdy je i nabožnych hodžinow wšacj, bē hacž dotal czasto njejašnosč a roššora njes šchuleni a štaršchimi, došel so někotře šchule tole jenož sa jutry a na Michaka dowolachu. Šjedawno so i Drježdžan woišewi, so tute šamotwjenja na wěšty czaj šwjajane nješbu, ale so móža so kóždy czaj štacj. Šež tole roššudjenje je šwjekelaze.

S bliska a i daloka.

S Hodžija. Šandženu njedželu bu knjes šaradž Gerhard Voigt, dotalny drugi duchowny Šodžijškeje wofšady, do přerjeho šarskeho městna psches knjesa šuperintendentu doštora Šebera se šadeberka i pomozu knjesa šararja Šjencža i Šjelecžina křwja-točžnje šapokasany. Ša němškej Božej křužbje měješche knjes šuperintendentu šapokasany rěč wo Jan. 3, 4: „Ša dyrbju džělacj to džělo teho, kiž mje je pólkal“, na czož knjes šaradž Šjencž žiwjenjoběš noweho šararja wučžita. Došel njemóžesche šamške šejtmanštwu jašo křwětne došladništwu Šodžijškeje zřkwoje na tutym křwjedženju džělbracj, knjes šuperintendentu powo-šamške pišmo pschepoda. Ša to měješche knjes šaradž Voigt křowje nastupne předowanje wo křowje křwj. Šana 6, 68: „Šnježe, še šomu pónžemž? Šy mašch křowa wěczneho žiwjenja. Ša my křny wěřili a pónjali, so ty křny Šchrystuš, tón křny teho žiweho Bóha“. Šón na to pokasa, tať je dženkša nušne, šo sa Šesufa roššudžicž, šehodla: „W nowym šastojnštwje to štare roššudjenje sa Šesufa! 1. W nowym šastojnštwje tón šтары šbóžny wotř-rijentj kónž, a 2. w nowym šastojnštwje tón šтары pucž i tutemu wotřrijenemu kónž!“ — Ša kěrbskej Božej křužbje měješche knjes šaradž Šjencž i Šjelecžina, pschichodny šyn njebo knjesa

fararja Rychizana, sapofafanfu rěč wo Kěluhowym Kłowje:
 „Ja bym tón winowyy pjeńt, wy seže te katosy: sčtož wostanje
 w mni a ja w nim, tón pšchinježe wjele pšoda: pšchetož bies mje
 njemóžeče nicžo činič.“ (Jan. 15, 5.) Na to wučžita žiwjenjo-
 běh, s kotrehož njedj je tu tole wušběhnjene: Boigt je ho w lěcže
 1868 jako kantorowy byn w Klětnom narodžil. Njeboh knjes
 farar dr. Marczin Kjenč, poždžišcho wo Wjelaczinje, je ho wo
 to starał, so je swobodne městno na schulskim wustawje w Bole-
 klawje dostał. Po konfirmaciji bu do internata kralowiskeho
 Joachimsthalskeho gymnasia, stareje klawnej: bramborskeje
 wjerchowskeje schule w Barlinje, pšchijaty, hdžež je w lěcže 1888
 wotfhadriške pruhowanje činił. Na to je w Barlinje theologiju
 schudował a pšched bramborskim konistorstwom w Barlinje
 swoje přenje theologiske pruhowanje wobstał. Sa čžak pšchibo-
 towanja na tute pruhowanje je polt kšěžorskeho komornika
 s Blumenthala nad Jamnom pola Klětneho ja domjazeho tru-
 czerja byl a na to pola wojałow w Ahoczebusu jako dobrowólny
 swoje lěto služil, hdžež je na kónzu wopizmo sa wyschloweho
 aspirantu dostał. Jako w lěcže 1895 njeboh k. farar D. Jaroměr
 Zmisch pšchi swojim pucžowanju do Mužakowa tež do Klětneho
 pšchindže, pšcheprošy kandidatu Boigta ja hōičža do swojeho
 kerbskeho komitetiskeho seminara. Těhdy je přeni krocž do
 Šodžija pšchischol a na fermušchu je swoje přenje předomanje
 w Šodžiju měl. W lěcže 1896, džen 1. mērža bu sa pomozneho
 předarja do Supoje s tym wuměnenjom powołany, so druhe
 theologiske pruhowanje w Drježdžanach wotpoloži. To je ho
 stalo. Na hodownym swjedzenju 1896 bu pšches tajneho zyr-
 wineho radžicžela Kellera s Budyščina wo Supoji ordinowanu.
 Na Michala 1898 bu s kaplanom w Ketzlach a 21. dezembra
 1902 w Šodžiju. Na woběmaj Božimaj službomaj je zyrwin-
 ski khor pod wustojnym wozženjom knjesa kantora Belika do pře-
 domanja se spěwom: „Tón Knjes je moja nadžija“, kaž tež
 knježna Jungard Belitez po předomanju se zuntw solospěwom
 swjateho „Wōtče našcha“ swjedžen porjeńschil. Dla kšutneho
 čžaka a dla žarowanja wo lubeho njeboh přjedownika w sastojn-
 stwoje je ho po proštwje knjesa fararja Boigta wot kōždeho dal-
 šeho swontowneho swjedženja woihladało. Za to wosbēho-
 wazy zyrwinny swjedžen kōždemu, kiž je na nim džel brał, nje-
 sapomnity wostanje. — Nowemu Šodžijiskemu přenjemu fara-
 rjej pšchjemty tež tu žohnowanje Boha Wjerschneho a tuž wjele
 sboža do wulkeho a wobschěrneho sastojskeho džěka w itaro-
 klawnym Šodžiju a do doma a do žiwjenja. Njech Bōh Knjes
 jeho štutkowanje wo wulkej Šodžijiskej wošadže nětkole w tutym
 sa štutkowne a swontowne žiwjenje tak kšutnym a strasčnym
 čžaku tak žohnuje, so wošada pšchětraje a wutraje jako kšče-
 sežijanska kšwerna Bohu a kšwerna tež se žwojimi kerbskimi sta-
 twami kerbskemu narodej! Tuž je njedj knjesej fararjej Boigtej
 spožčene, so bōrny pšchi swojim wulkim a wobschěrnyim džěle
 dostanje kšwerneho kerbskeho kōbudželaczerja!

— **Sserbsta předarška konferenca** wōtměje swoje Michalske
 pošedjenje ichtwōrtk, 11. oktobra, dapołdnja ½10 hodž. wo
 Sserbskim Domje; popołdnju je němška konfereca. Njech ho
 kōždy na dalschi pšchěhlad kerbskich spěwarškich pilnje pšchihotuje!

— **S Bulez.** Pošlednju njedželu tuteho mēžaza, 30. pō-
 žnježza, budže tu swjedžen Lubijskeho poboczneho Gustav Adolf-
 skeho towarštwu. Šswjedženiske předomanje staj na ho wšakoj
 w kerbskim kemschenju, kotrež ho w 2 hodž. sapocžnje, knjes farar
 Sarjeńt s Ahwacžiz, w němskim, kotrež budže w 4 hodž, knjes
 farar Štammm s Wōsbōrka. Wschitzy pšchecželjo tuteje nadob-
 neje wēžy ho wutrobne pšcheprošchujaj. Bōh luby Knjes pał
 njedj nam tutón džen bohacže žohnuje!

Slutniwošč.

Ty mžejš wjele dofhodow mēčž; hdž pał wjazy wuda-
 wasch, dželki šebi šaklužich, šy pšchego kšudy. Zohodla bjeť ho
 na kēžbu pšched pšchewjele potřeбноščemi! Kunje tak kšudy pał
 je nahrabny; pšchetož jemu samoženje, kotrež je kaž morwe, ža-
 neho wužitka njepšchinježe. Ale tón je bohaty, kotryž ma malo
 potřeбноščow sa šwoje čželo a wulke wopory pšchinježe sa derje-
 hieže čžlowještwa. Napizmo na starym rownym kamjenju rěka:
 Sčtož bym pšchetrijebał, to bym měl; sčtož bym ralutował, to
 bym šhubil; sčtož bym dobročitnje rosdaril, to hiščeže mam.

Dary sa Bombaj Bōh.

Šacž dotal šu darili	1 352 040 hr.
Dalsche dary:	
W Delnjej Šōrzy pšches k. w. wučerja Sperlinga:	
knjes Koban	30 000 „
„ Schmidt	30 000 „
„ Jurk	10 000 „
„ Žof	10 000 „
„ Schrōter	20 000 „
W Brěšynzy:	
knjes Schneider	40 000 „
„ Bishla	20 000 „
W Dobroschczach:	
knjes Krjeńz	30 000 „
M. M.	200 000 „
25 čžitarjow s Maleschanskeje wošady	541 000 „
M. M. s Konjez	50 000 „
Se. Šdžarowškeje wošady pšches k. far. Šchoftu	140 000 „
S Huczinjanskeje wošady pšches k. far. Wicžasa	500 000 „
S Buleczanskeje wošady pšches k. far. Wjetwu	150 000 „
K. Kjelowa w Droždžiju	1 940 „
S Šodžijiskeje wošady pšches k. far. Boigta	50 000 „

Wšcho hromadže 3 174 980 hr.

S džakom šwituje a dalšche dary pšchijmuje
 Šsmolerjež knihačnje w Budyščinje.

Listowanje.

— **Do Ameriki.** Wutrobny džak ja luby list, kotryž je tu
 njewobščłodženy bōščol. List, kotryž je po pucžu. šželi Wam a
 wšchitkim tam w dalokej Americy wutrobne „Bombaj Bōh!“
 — M. w k. ja 18. po Tr. — K. w K. ja 19. po Tr.

Biblija — čžak — čžlowjeť.

40. tydžen, wot 30. septembra hač do 6. oktobra.

30. **Wōšomnata njedžela** po šwj. Troj. Žap. št. 19, 23—40. —
 2. Kor. 1, 1—14. — kš. 49.
1. **Pōndžela.** Pšchikłowa 1, 1—19. — 2. Kor. 1, 15—22. —
 kš. 198.
2. **wutora.** Pšchikł. 1, 20—33. — 2. Kor. 2, 3—11. — kš. 331
3. **krjeda.** Pšchikł. 2, 13—19. — 2. Kor. 2, 12—17. — kš. 726
4. **šchtwōrtk.** Pšchikł. 3, 1—12. — 2. Kor. 3, 1—11. — kš. 725
5. **piat.** Pšchikł. 3, 13—26. — 2. Kor. 3, 12—18. — kš. 137.
6. **šobota.** Pšchikł. 3, 27—35. — 2. Kor. 4, 1—6. — kš. 450

Samolwity redaktor: farar W y r g a c ž w Nošacžizach.
 Čžičež Šsmolerjež knižicžičečetnje a knihačnje,
 šap. družstwo s wobmj. rukowanjom w Budyščinje.